

مجموعه ابو الضياء

ماسوا شائيه سندن دلی تطهيره چالشی
بر تو حکمت و عرفان ایله تویره آلیش

علوم و معارفدن بحث ایدر. و هر ماه عربی ابتدا سیله اون بشته نشر اولنور بجه و عدد در.

جزو ۳۱ - جلد ۳ [فی غره ربیع الآخر سنه ۱۳۰۰] [نسخه سی ۳ غروش

تعقیب

[مابعد عن جزو ۳۰]

غریبدرکه ترکی غزلیات و ایات فصلنده آثار سنیه لرندن ماعدا
یک آز غزل کوریه بیلور! مادام که نشر آثاره بوقدر مراق بیورلمش
دیوان عالیلری ترک و عجم و عرب شعرا سنک متعدد آثاری آره سنه
قارشیدر لمقندن ایسه خراباته بدل یالکزجه نشر بیورلمش اولسه ایدی
السته هم بزدها زیاده مستفید اولوردق هم ده کتاب دهها چاپک صا-
تیلردی. اما افندمز بویه اراده بیورمشسکز؛ بنده لگزک نه دیمک
المزدن کلیر! مسلاک عالیلرینه اتباعاً « هر کار که خسرو بکند شیرینست »
حکمنجه، زمانمزلک سلطان ادباسنه عرض تسلیمیت ایدرز. شو قدر
وار که افندمز خرابات عرفانده ندیم اولدیغی ایچون هم مجلسان
دولتیرینی ده هر خطالرنده معذور طوتمق قابل اوله میور. لطف بیورر-
سکز یا! خراباته صائب اصفهانی نه اقتدار ایله داخل اوله بیلسون؟
خواجه فهمیک آتشکده ترجمه سنه درج ایلدیکی « عکس خوبست »
حکایه سی السته معلوم عالیلریدر.

« شرابدن نه عجب اولمسه که اگر سرخوش

بو طوزلی لبلر ایله نیلسون شراب سکا؟ »

پتئی منتخب بر اثر صورت‌نیده کوسترمک عیب اولمزمی؟ او قوجه دیوان صاحبی صائب شرابی سرکه ایدرده او یله می ایچرمش؟ یا خود که عجباً بر کوزلک طوداغنه طوز طولدیرلمزسه حسن و آنی ملاحتمی بولمزمش؟ «ای عاشق عمر آج باشکی طوز سوره جکلر!» یوللو همزدن اول افندمرک هدف استهزاسی اولان سوزلی برعجک اثری ایچون خراباته ادخال ایتک شراب کوپنه اوقدزله سواحل طوزی آتمق قبیلندن اولمزمی؟

الف قافیه‌سنده آثار علیه‌لرندن اوله‌رق ایراد پ‌سوریلان اون ایکی پتک هیچ برینی معقول کوره‌مدم ایسه‌ده تأدباً سکوتی اختیار ایلدم. یالکیز بر پت دائرة ادبدن خروج خصوص‌سنده قوللرینه جسارت ویریور؛ اوده شودر:

«رند عالی مشربم خهخانه اندیشه‌ده

طاس معکوس فلک بر جرعه‌دان اولمز بکا»

نه دیمک اولیور؟ اندیشه‌ده بر خهخانه تصور ایتک بر خیال شاعرانه اولدیغندن قبولنده تردد ایده‌مم. فقط فلک بر جسم و یاخود بر موجود جسمانی دکلدیرکه آنی طاسه بگزمک، ۱۲۹۲ تاریخ هجری‌سنده، شاعرلر ایچون مدار تخیل اوله‌پیلسون! مع مافیه مسئله افندمره متعلقدر؛ نه‌یسه‌م زائد اولور.

«بو عشرت‌تکیده ساقی هرکسه مشربچه لطف ایله

جناب رنده طوشان قانی می صون زاهده ثعلب!»

پتئی اوقدر علم وادراک، او درجه‌لرده تحقیق و تحری ایله برابر قبول بیوردیغکزه هم تأسف، هم تعجب ایدرم. عرییده [ثعلب] [تیلکی] دیمک اولدیغیچون ثابت طاوشان قانیله تیلکی آره‌سنده بر ملایمت، بر مناسبت بولمق ایسته‌مش. فقط ثعلبدن بزم سواقلرده صایلان مایعک املاسنی فصل ایسه اوکر نه‌مامش؛ اعتماد بیورلمز ایسه [الجواب]

عزته سنك نسخله رینه مراجعت اولسون! عربیده اقتدار کایسی مسلم
اولان احمد فارس افندیك حکمجه اومايک املاسی [ساحل ب]
ایله [سحب] در؛ ثعلب دکل.

عین اضافه سنه نوندن کلان حروف علت امله سنه معترض
مطلق اولان مقتدای ادب املا یا کیشلرینده منتخبانده مقبول عد ایلر
ایسه و خصوصیه بو یا کیشلقلر اوزانک مطمح نظری اولان عزته لده
موضوع بحث اولدقدن صکره ینه تغافل اولور ایسه انتخاب و امتحان
مقاله بیایغی تمیز سزلکه محمول اوله بیلجک درجه لده نقصان دفته
حکم ایتکدن بشقه بر چاره بولنه میور.

یا هله جودتک و تعبیر دولتری وجهله (جودت قدیک) نوادرنده
مدرج اولان

« یك وجودز بز خواس خسه وش آیرلایز

برقدح، بر باده، بر میخانه، بر بن، بر حجاب،

گاه موج کریده، که خون دلد غوطه خوار

آیلان عماندن عمانه بر بن، بر حجاب.

بن وجودمدن پشیمان اول فناسندن حزین

کله دن دلکیر اولان دورانه بر بن، بر حجاب »

پتلی نصل اولمش ده انتخاب عالی رینه تصادف ایدمه مامش؟ ... حال

بو که جودتک نوادر الآثاری مصرده باصلمش بر کتاید؛ صحاف چار-

شیسسنده یک بهالی اولدیغی زمان یکرمی غروشه صاتیلیر. البته او اثر

اماله نکه دولتریسه مظهر اولمش اولسه ایدی [فانی] نک « بر بن

بر حجاب » قافیه سنده اولان بر قاج بیقی داخل خرابات اولغه قطعاً لایق

اولدیغی یک قولای قبول بیوریلور ایدی.

لطفاً دقت بیورلسون! افندهن السنه ثلثه شعرا بی هر طرزده

هر طورده، هر مسلکده نه سویلشلر ایسه جمله سنندن بر منتخبات ترتیب

بیورمق عزم عالیتهانه سنده بولندیغکزی برنجی جلدك مقدمه سنده اعلان
بیورمش ایدیگزده بوملاحظه لك برچوغی آندن طولایی وارد اولیور.
یوقسه کندی مشوارکز، کندی مشربکزجه بر مجموعه نشر ایتش
اولسه یدیگز هیچ کیسه نیچون یادیگز دیعکه جسارت ایده مزدی.

ندیك « عشقه دوشدم جان ودل مفت جوانان اولدی هب »
مصراعيله باشلایان غزلی منتخبات آثاردن عد اولنمشیکن اوغزلك اك
پارلاق وندیك مشربنه كوره اك شاعرانه جهتی اولان
« كردندن، سینه سندن پوسه لر ایتشدی وعد

جمله سندن نیلیم کافر پشیمان اولدی هب. »

یبتنی طرح ایتكده هیچ بر لزوم اولسه كر كدر. دقت بیوریلور ایسه
بو پیت نه قدر خلاف ادب اولسه بیله غزلك سائر پیتلری قدر كرك
ادبه، كرك ادبیاته مغایر عد اولنه مز. باخصوص كه خراباته
« میانندن خبر صوردم؛ دیدی اول کوزلی آهو

وراسی کوه بللوره چیقار بر اینجه بولدر بو! »

یبتنی کبی صراحتة ... دن بحث ایدن سوزلر بر مجموعه ادبه یر بولنجه
[بوسه] کله سی محظوراتدن عد اولنه مز. خرابات ذاتاً بوسه مضمو.
نلرندن خالی دکل یا!

عین اماله سنه افندمز معترض ایدیگز؛ وحتی « نه زماندر چکیور
صدر و قواد علتنی » مصراعيله ختام بولان قطعه حقیرانه می دخی
بوسبيله استحسان ایتدیكگز البتسه خاطر نشان دولتریدر. یا حال
بویله ایسه نورسك :

« بی دردم ای فلك بكا بر غم تدارك ایت

بر اوزكه ذوق، بشقه بر عالم تدارك ایت ! »

یبتنی بیله مم كه نه حکمته مبنی قبول بیوردیگز ؟ عجبا بحر مضارع
دکشدیمی ؟ یوقسه [عالم] عین یرینه الف ایله می یازیله جق؛ یا خودكه

عروضاً بحر مضارعده بالاده کی بیتک مصراع نایسندہ کی عالمک عینی
ہمزہ وصل کبی تلفظدن اسقاط اولتقسزین وزن بولقی ممکندرده
بندہ گزمی ادراک ایدہ میورم؛ ینہ تکرار ایدرم « کفتی بکن وباززنی
سنگ ملامت ! »

نورس افندیکن [کج] قافیہ سنده اولان غزلارینی بکنشسکز !
نہ یالان سویلہیم قولکز بکنہ مدم . خصوصیلہ مقطعی پک کج بولدم .

« ایرشمنز طرہٗ جانانہ جانندن کچیان نورس
یاجانندن کج، یاجاناندن، یازلف برشکندن کج »

نہ دیمک اولیور؟ صانکہ مصراع نایدہ کی « یاجاناندن » سوزی نہ
معنی افادہ ایدر؟ مصراع اولہ باقیلجہ انسان جانندن کچمنجہ « طرہٗ جانانہ »
ایرشمہ جک ایش ! اوراسی شاعر حضرتلرینک مذاقنہ کورہ برمدعا
اولدیغندن و صہبای ہزاران کیفیت مآلک تمیز ادواقی بالطبع ہرکسدن
زیادہ صاحب خرابانہ عائد اولہ جغندن بوبادہ برشی سوتلکہ مقتدر
دکلم . شو قدر وارکہ منطق، واقعا مساجدہ تعلیم اولنہ کلش ایسہدہ
دائما خراباندن خارج قالہ جغتنہ دائرہ برقاعدہ بیلہ مدیکم ایچون بوبیتک
معناسنی، مؤداسنی، ذوقنی، شوقنی بردرلو آکلایہ میورم ! شاعر
حضرتلرینک برنجی مصراعہ کی قولنجہ انسان جانندن کچہ جکدہ
آندن صکرہ زلف جانانی بولہ جقدر . ایکنجی مصراعہ کی قولنہ
باقیلجہ زلف پرشکندن کچمک ایچون ہم جانندن، ہم جاناندن ال
چکمک اقتضا ایدیور . عجباً بوزلف پرشکن اوموہوم ییلانلر طلسمی
اولان ییلانلر فلانلر میدر ؟ یوقسہ بک اوغلی دکانلرنہ کوردیکمز
عاریتی کیسوی پریشانلر میدر ؟ ہیچ جاناندن کچلدکن صکرہ
ولو کہ خیالات شرقیہ جہ اولسون . زلفک نہ حکمی، نہ وجودی
اولہ ییلر ؟

«اگر حقیقت گفتار درجهان اینست

هزار خنده جهلست بر سخندانی!»

برخیلی زمان دوشندم؛ اثر عالیری اولان «ای صبح» غزلتک
منتخبانده ایرادینه ضیا ایله صباح لفظلرینک ملائمندن بشقه برمناسبت
بولمدم. بورای چا کرانهم البته نقصان تمیز کترانهم جهتیه مظهر
عفو وانماض بیوریلیر.

کاکظم پاشانک «فرح» قافیه سننده درت بیتی ایراد بیورلمش؛
ایچنده بر «حساب فرح» تعبیری وار حال بوکه بونک صحیحی
«حساب فراخ» اولدیغنی ۸۳ سندهسنده وداأما نظر مطالعه دولترلینه
مظهر اولان تصویر افکار غزته سننده نشر ایتشیدیم. اگر شرده
غلطات عوامه تبعیت جائز ایه اوبشقه لقردی؛ دکل ایه «حساب
فرح» تعبیرینی جامع اولان بر بیت بر انتخاب مجموعه سننده بولتمق
یاقشمه کر کدر.

خاء؛ قافیه سننده برایکی «سفید و سیاه و سرخ» بیتلری کوریورم؛
بونلر دن مقصد صنعت ایسه بر کرده سامینک «اوزلف و خال
ورخ....» غزلته دقت بیورلمش اولسه ایدی ظن ایدرم که عینینک.
«طاوس و ش خرام ایدرک کلدی کلشنه
کیش اوشیوه کار سفید و سیاه و سرخ.»

بیتی قدر عقل و حقیقته مغایر بر اثر انتخابنه مجبوری مس
ایتمزدی.

اولی نعمت! اوروپاده برابر ایدک؛ کونلرجه حیوانات باغچه.
لرنده اکلندک. یوزلرجه طاوس قوشی کوردک؛ هیچ طاوسلرک
بیاضنده سیاه و سرخ و یاخود رنگ آمیزنده سرخ و سفید بر پارچه
نوی وارمیدی؟ هرکسک کوردیکی؛ بیلدیکی برقوشه اوزرنده اولمیان
رنگلری اسناد ایتک سیاهه بیاض دیمک قیلندن اولمزمی؟ اگر

شعر بوقدر بداهته قارشى يالان سويلك ايسه آثار اسلافى تحرى
ايتكه نه احتياج وار . تيمار خانه ده هر نه سويلنيرسه بر مجموعه يه
يازموق و پسته بگزه مك ايچون اورته يريني پارموق ايله سيلبويرمك
كفايت ايدر .

معاصر لر مژدن عثمان شمسى افنديك، كاظم پاشاك، هر سكل
عارف حكمت بك افنديك، فائق ممدوح بك آثارى ظن ايدرم كه
مجموعه لرى كورولمكسز ين انتخاب بيورلمش؛ چونكه كورلمش اوله يدي
عثمان شمسى افنديك .

« اولور ققرو فنا اهلنده قيد بيش و كم نابود

اميد لطف ناپيدا، هر اس قهر و غم نابود . »

مصراع ليله باشلايان پتلييله اكتفا ايتكدن ايسه مثلاً :

« باقه سواد وجهه عشق چراغى يم

محو اولدى رنگ رويم اولوب يانه يانه دود . »

ويا خود

« آغلاد قجه لب درباريني ياد ايله رك

جوهر حان دو كيلور ديده كريانم دن . »

و

« نار عشق كله يانان شمع كافور كبي

صاف سينه سيه آينه بللور كبي

جوش ايدر موج دلى موج يم نور كبي

كورينور بانك انا الله ايله منصور كبي .

طوتشور مشعل آه شجر طور كبي

صاوريلور كوكلره هر بر شررى دونه دونه . »

مسدسى كبي هم او ذالك نشئه سنه، هم بزم شيوه اشعاره كوره بر كزیده

سوزلردن معدود اوله جق آثارى نظر تقدير دن اسقاط بيورلمزدى .

بالاده تعداد ابتدیکم شاعران در هر برینک ده انتخاب پیوریلان
اثرین فائق یک چوق سوزلی خاطرمدده ایسه ده تطویلدن احترازاً
یالکز شمسی افندی بی نمونه کوسترمکله اکتفا ایلدم .

« خیرینک » وصل یاری حسن خلق شیرینتر
دخی زیاده ایدر شریقی کلاب لذید . «
پیتنده برلذت بوله مدم . واقعا راغب

« خراباتی کورنلر هر بری برحالتن سویلر »
دیمش؛ فقط اکل و شربک لذتنی ده زاهد ایله بهشته حصر ایلش .
مادام که عمارتیاب همت سنیدلری اولان انجمن ظرافتده قهوه، شربت
فلانده بولنه جقمش نامنه خرابات یرینه [قازینو] دینسه ایدی مقتضای
حاله ده موافق دوشتمیدی ؟
احمد پاشانک :

« حلقه زلفک که رخسارنده سرکردان یاتور .

یاصلانوب کنج اوزره بیک باشلی بر ثعبان یاتور . » (*)

ییتی ده می طبیعت بلاغته مطابقدر؟ ییلان بیان حکما کی ییلان سون
شعرادن نه وقته قدر [دولابک] بر نسخده سنده (۱) اولان چارشنبه قاریسی
یوللو بزه، اوکوزل صاچلری، اکره مخلوقات اولان ییلان صورتنده
کوستره جک! اسلافده هر نه بایلش؛ هر نه سویلنمش ایسه ولو که شرعه
عقله، طبیعتده، انسانیتده مغایر اولسون . تا بقیامت بزه مقبول اولوب
کیده جکمی؟ خصوصیه بو سقامتلیک ادامه سنه فکر تجدیدجه زمانک
سرافرازلندن معدود اولان ضیا بک افندی خدمت ایده جک؟

(*) ثعبان عثمان وزنده بغایت ایری و اوزون اولان ییلان دینور که
ازدها تعبیر اولنور علی قول خاصه ییلانک ارککنه دینور . [قاموس]

(۱) بر مجموعه موقوفه ایدی که ۹۱ سنه سنده آلتی، یدی نسخده قدر نشر
ایلمش ایدی .

طبیعت حکمتیه منعدم و عقلاً دخی از الهی لازم اولان بویه حیثه
قدر معوج و کنج مطلق فکری قدر کج اعتقاد لک بقاسنه چالشقی
بیان اوینادان مصر لیره، خواص ایله دینه بولمق قلاشغنی اختیار
ایدن مغربلره یاقیشیر.

شوعصر مدینتک کونشی ولو مغربدن طوغمش اولسه ینه
ضیائی بویه وهم آباد هیجا هیجه تنزل ایتمز ظن ایدردک!
احمد پاشاک:

« عارض لطفک اوککه بلبل

برک کلک لطائف از بر لر. »

دیه بریتی اختیار بیورلمش ~~ب~~ بنده کزک کوردیکم دیوانده ایسه « برک
کلدن » رینه « کلستاندن » یازلمش ایدی. ذاتاً یلتک بکنیله جک بریری
یوق. مع مافیه قولکزک کوردیکم صورتده اولسه ایدی ایچنده بر
جناجیق اولسون بولنوردی. افسدمزک انتخاب بیوردیغکز طرزده
ایسه بیچاره یلیدن صنعت دکل معنی دخی ساقط اولیور.

مخلص اسعد پاشاک « لاف دعوا ای انایت نه لازم عاشقه »
مصر اعنده کی انایت نه کله اولیور؟ بوتک عربیدن اصلی [انایت]
اولدیغی نجبه شارحنه و ایچنده لغت و وضعه بیله مغایر کله لر بولنان
بر پشته منتخب دیمک ادبیاتمه کوره هیچ بر صورتله جائز اولامیه جغی
ایسه السنه ثلثه اسلامیه تک تمیز آثاردن عبارت اولان خراباک جامعنه
خفی اولماق لازم کلیر ایدی. (*)

اسعد بغدادینک « سنی جان و کوکلدن سومیان کیمدر؛ سون

[*] ذاتاً نه انایت ونده انایت کله لر فصیح اولوب، بولرک هرایکسی ده
[بلك] تعییر معروفنک عربیه سی اولمق اوزره متصوفه طرفدن اختراع اولمش در.
بناء علیه تصرفات عربدن اولیان بوکی کلمات مختصره دی ارباب لغت مولداندن عد
ایلدکلری جهتله استعمالی منافق فصاحت در. [للطابع]

کیمدر؟ « مصراعنده کی « جان و کوکل » تعبیرینی قوللائق بزم
لسانک فصاحتنه موافق اوله پیلیرمی؟ ترکیه بر کله بی ترکیب فارسی ایله
عربی و یا فارسی بر کله یه مضاف و یا مضاف الیه صورتنده ایراد
ایده مدیکمز حالده ترکک [کوکل] کله سنی عربک [جان] لفظنه عطف
ایتمک ایچون عجمک ادات عطفی اولان و او ی قوللائق مجلس ادبه
باشنده عربان دستاری، آياغنده ترکان شلواری، صرتنده ایران ازاريله
بر آدم کوندرمک قبیلسدن اولزمی؟ بویله مسخره لرده می خرابات ادبه
شرقیاب دخول اوله جق؟
آ کاهک :

« دل خیالک ده خیالک دل بیتابده در؛

گاه می شیشه ده که شیشه می نابده در . »

پیتنه باقدم تعجب ایتدم! ... بدیهیدر که کوکل خیالک ایچنه
کیره مز . یالکز میک قدحده، قدحک میده بولتمسندنه بیلیم نه دن شاعر
بر لطافت حس ایتدیکی ایچون اوله بر سوز سوتیش! افندمز ایسه
بوادراک نقادانه ایله برابر اوخیال فاسدی قبول پیوردقدن بشقه آثار
دولترلندن اولان « گاه ساغر باده ده، گاه باده ساغر ده طوروب »
مصراعنده اتخال درجه سنه قدر تنزل ایتشسکز! باری خیالک
بردگری اولسه یدی! مقدمکی عریضه جا کرانه مده بوباده برفاچ سوز
سوتیش اولدیغم ایچون شمعی ینه قدح شراب ایچنده بولتمق نه
درجه لرده مردار برطرز عشرت اولدیغنی تعریفه حاجت کوره م .

سرعتدنمیدر؛ دنیاده هیچ بر شیشه اهمیت ویر مامکدنمیدر؟
هر نه دن ایسه شاعر لرمزک زه لده طوغدیغی بتون بتون نظر دقتدن
اسقاط پیورلدیغی کبی زاده طبیعت عد اولنان اشعارمزک پله هانکی
عالم طبیعتدن، هانکی بندرگاه معرفتدن ظهور ایتدیکنه دقت
پیورلیور! جلد ثانینک یتش اوچنچی صحیفه سنده مندرج اولان

« لایق دکل وداع ایله آزار دوستان

مانند نامه [کیرلو] سفر مشربجه در . »

بیٹی آکاهک دکل ناپینک در . حتی مطبوع دیوانده وار در .

وحتی « کیرلو سفر » یرینه اوادیب صاحب فصاحت « سیر و سفر »
تعبیری استعمال ایتشددر .

ایشستدیکمه کوره محمود ثانی زمانده « هم آغلر، هم کولر . »

قافیه سی ادبای ترکه برادمانکاه اقمخان عد اولنهرق، طبیعتنه مغرور

اولانلرک هر بری بویولده آزمایش اقتدار ایتدکلی صره ده یالکز

عینینک « دخترن تزویج ایدن مادر هم آغلر هم کولر . » مضمونی

فوق العاده عد اولنش (۱) بیله هم که بیچاره عینینک بلکه دیوانده

فرید عد اولنمغه لایق اولان اوله برنکته سی نیچون رد اولنشده برتو

پاشانک « کوکل براوز که مجنوندر یانار آتشدن آب ایستر » قیلندن

اولهرق شعه کریمه اسناد ایتدیکی بریت انتخاب اولنش !

خرابانک هر طرفی خط و محبوب مضمونلریله تزیین اولنهرق ادب

حقیقی اسکی ادبیاته بتون بتون فدا اولنمشیکن فاضلک :

« شاعرز شین ویرر شانغزه

کیره مز فاحشه دیوانغزه ! »

قولنده کی مشرب زندانه سنه ویا وهینک :

« حیف آنجق ایکی رسوای قدیم

بری بو نظمی یازان برده ندیم

(۱) عینینک ذکر اولنان غزلنه نظیره اولهرق انشاد اولنش بر غزل هرل آمیرک شو

« یاد ماضی، ذوق آتی یأس و امید ایله

شو هرین غائب ایدن همسر هم آغلار هم کولر . » بیٹی عینینک

بیته لطافت معنی و حقیقت مؤدی جبهتلریله فائدر ظن ایدرز . [لاطابع]

شعرینی زن کبی ایتدی مدخول
اولدی دیوانلریده نامقبول .»

قول نادمانه سنه قارشی

بومطالعیه مینی امور شهوانیسه عالم خفادن قورتلدقجه ووزن
وقافیسه تحتنده اوله رق نشریاته دوشدیکجه خصائص انسانیدهک او
نقیصه سی کویا که طبل وسورنا ایله اعلان اولنمش حکمنی بولور
صانیرم .

ارضروملی پرتو پاشانک :

« برخانه یه مالک دکل بن شو جهانده

قطاع طریقک دخی ششخانه سی واردر ! »

بیتی یالکزجه (برخانه) (ششخانه) جناسلری ایچون فصل مقبول
اوله بیلش اکلایه میورم !

(مابعدی اوتوز ایکنجی جزوده)